Οδοιπορικό

της

Μεγάλης Εβδομάδας

Σειρά διαφανειών που αφορούν στα διαδραματιζόμενα γεγονότα της Αγίας και Μεγάλης Εβδομάδας

kxevgenis@sch.gr

ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ – ΟΙ ΜΕΡΕΣ ΤΩΝ ΠΑΘΩΝ ΚΑΙ Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Καθεμιά από τις μέρες της Μεγάλης Εβδομάδας είναι αφιερωμένη σε κάποιο πρόσωπο ή γεγονός.

Θυμόμαστε την εκούσια πορεία του Χριστού προς τα Πάθη και το σταυρικό θάνατο που καταδέχθηκε για τη δική μας σωτηρία.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΙΩΝ

Η είσοδος του Κυρίου στην Ιερουσαλήμ αποτελεί την απαρχή της εκούσιας πορείας Του για το θείο Πάθος. Γιορτάζουμε την ημέρα αυτή με ανάκατα αισθήματα χαράς και λύπης. Γιορτάζουμε με αισθήματα χαράς, διότι ο Λυτρωτής μας Χριστός οδεύει προς τα σωτήρια παθήματα για την δική μας σωτηρία. Γιορτάζουμε με αισθήματα λύπης, διότι ο Κύριός μας θα υποστεί για χάρη μας, και εξαιτίας της δικής μας κακουργίας, τα επώδυνα παθήματα και θα υποφέρει και θα πονέσει ως άνθρωπος. Θα ανέβει στον Γολγοθά, θα πεθάνει ως κακούργος και θα ταφεί ως κοινός θνητός.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΒΑΪΩΝ ΕΣΠΕΡΑΣ

Ἐρχόμενος ὁ Κύριος πρὸς τὸ ἑκούσιον πάθος, τοῖς ἀποστόλοις ἔλεγεν ἐν τῇ ὁδῷ· ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ παραδοθήσεται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ... Δεῦτε οὖν καὶ ἡμεῖς, ... , συμπορευθῶμεν αὐτῷ καὶ συσταυρωθῶμεν καὶ νεκρωθῶμεν δι' αὐτὸν ταῖς τοῦ βίου ἡδοναῖς· ...., ... ἀναβαίνω πρὸς τὸν Πατέρα μου καὶ Πατέρα ὑμῶν καὶ Θεόν μου .... εἰς τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ, ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Δευτέρᾳ ……. τοῦ μακαρίου Ἰωσὴφ τοῦ παγκάλου καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Κυρίου καταρασθείσης καὶ ξηρανθείσης συκῆς.

- **Ο ενάρετος Ιωσήφ θεωρήθηκε τύπος και προεικόνιση του Κυρίου.**
- **Η άκαρπη συκή συμβολίζει την συναγωγή των Ιουδαίων και κάθε άνθρωπο στερούμενο πνευματικών καρπών.**

Εμπνευσμένοι ύμνοι

Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος ἔρχεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός, καὶ μακάριος ὁ δοῦλος, ὃν εὑρήσει γρηγοροῦντα· ἀνάξιος δὲ πάλιν, ὃν εὑρήσει ῥαθυμοῦντα. Βλέπε οὖν ψυχή μου, μὴ τῷ ὕπνῳ κατενεχθῇς, ἵνα μὴ τῷ θανάτῳ παραδοθῇς, καὶ τῆς βασιλείας ἔξω κλεισθῇς· ἀλλὰ ἀνάνηψον κράζουσα· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεός, διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.

Μετάφραση :
Ο Χριστός, ο Νυμφίος (της Εκκλησίας) να, έρχεται ξαφνικά μέσα στην νύχτα. Μακάριος αυτός που αγρυπνεί και τον περιμένει. Αντίθετα, είναι ανάξιος εκείνος που θα τον εύρει ράθυμο και αμελή. Πρόσεχε, λοιπόν, ψυχή μου, μη τυχόν και καταληφθείς από τον (πνευματικό) ύπνο, για να μην παραδοθείς στον πνευματικό θάνατο, κι έτσι κλειστείς έξω από την (ουράνια) βασιλεία. αλλά φρόντισε να συνέλθεις και φώναξε δυνατά: Άγιος, άγιος, άγιος είσαι Εσύ ο Θεός μας, δια της Θεοτόκου ελέησέ μας.

Τις βραδιές της Μεγάλης Εβδομάδας ο καθένας μας νιώθει ότι δεν είναι έτοιμος για την μεγάλη γιορτή του Κυρίου (το Πάσχα) και ότι η στολή της ψυχής του είναι σχισμένη και λερωμένη από τις αμαρτίες του. Έτσι γεμάτος ταπείνωση λέει ...

Τὸν νυμφῶνα σου βλέπω,
Σωτήρ μου, κεκοσμημένον
καὶ ἔνδυμα οὐκ ἔχω, ἵνα
εἰσέλθω ἐν αὐτῷ·
λάμπρυνόν μου τὴν
στολὴν τῆς ψυχῆς,
φωτοδότα, καὶ σῶσόν με.

Μετάφραση :

Την αίθουσα των γάμων Σου (την Εκκλησία) βλέπω Σωτήρα μου στολισμένη και έτοιμη να δεχθεί τους καλεσμένους. Όμως εγώ δεν έχω κατάλληλη ενδυμασία για να μπω σε αυτήν και να καθήσω στο γαμήλιο τραπέζι. Σε παρακαλώ συ που χαρίζεις το φώς λάμπρυνε τη στολή της ψυχής μου και σώσε με.

Από τους δυο αυτούς Ύμνους που δεσπόζουν στις τρεις πρώτες βραδιές της Μ. Εβδομάδας οι βραδινές Ακολουθίες ονομάστηκαν **«Ακολουθίες του Νυμφίου»**.

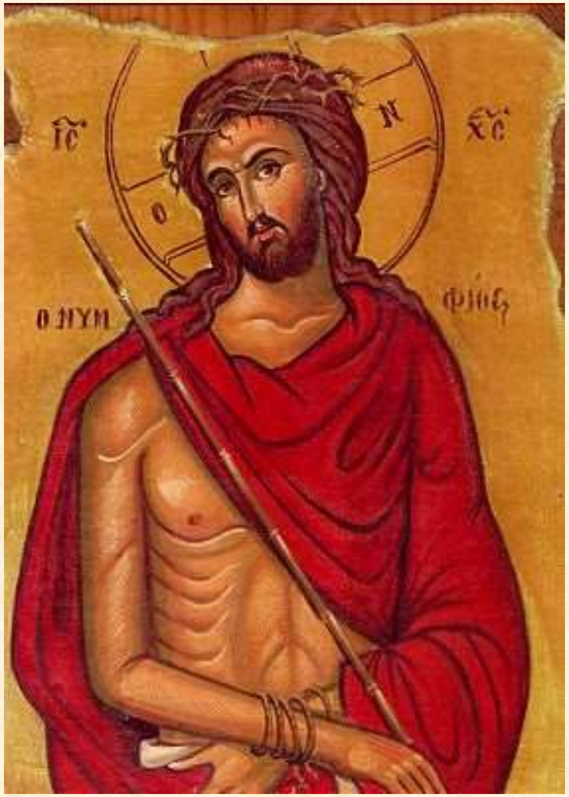

Για το λόγο αυτό στο κέντρο του Ναού τοποθετείται η εικόνα του Νυμφίου Χριστού την οποία προσκυνάμε όταν μπαίνουμε στην Εκκλησία.

ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΤΡΙΤΗ

Τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Τρίτῃ
τῆς τῶν δέκα παρθένων παραβολῆς,
....

Οι φρόνιμες, κοντά στις άλλες αρετές και μάλιστα της παρθενίας, φρόντισαν να έχουν άφθονο και το λάδι της ελεημοσύνης.
Οι επιπόλαιες ενώ κατόρθωσαν το δυσκολώτερο, την "παρθενία", παραμέλησαν το ευκολώτερο γιατί ήταν ανελεήμονες καρδιές.

Με την αναφορά των ταλάντων, υπενθυμίζεται το χρέος όλων μας να καλλιεργήσουμε τα χαρίσματα που μας έδωσε ο ίδιος ο Κύριος.

ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Κατά τη Μ. Τετάρτη επιτελούμε ανάμνηση:

- Του γεγονότος της αλείψεως του Κυρίου με μύρο από μια πόρνη γυναίκα.
- Επίσης η Εκκλησία φέρει στη μνήμη μας τη σύγκληση του Συνεδρίου των Ιουδαίων προς λήψη αποφάσεως καταδίκης του Κυρίου,
- καθώς και τα σχέδια του Ιούδα για προδοσία του Διδασκάλου του.

Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις περιπεσοῦσα γυνή, ….. , μύρα σοι, πρὸ τοῦ ἐνταφιασμοῦ κομίζει…

Ὅτε ἡ ἁμαρτωλὸς προσέφερε τὸ μύρον, τότε ὁ μαθητὴς …..,
… τοῦ Δεσπότου ἐχωρίζετο·
αὕτη ἠλευθεροῦτο καὶ
ὁ Ἰούδας δοῦλος ἐγεγόνει τοῦ ἐχθρού. ……
Μεγάλη ἡ μετάνοια!
ἥν μοι δώρησαι, Σωτήρ,
ὁ παθὼν ὑπὲρ ἡμῶν,
καὶ σῶσον ἡμᾶς.

ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΜΠΤΗ

Κατά τη Μ. Πέμπτη επιτελούμε ανάμνηση:

- Της νίψεως των ποδών των Αποστόλων υπό του Κυρίου.
- Του Μυστικού Δείπνου, δηλαδή της παραδόσεως σ' εμάς υπό του Κυρίου του Μυστηρίου της θείας Ευχαριστίας.
- Της θαυμαστής προσευχής του Κυρίου προς τον Πατέρα Του.
- Και της προδοσίας του Κυρίου υπό του Ιούδα.

Τοῦ Δείπνου σου τοῦ Μυστικοῦ σήμερον, Υἱὲ Θεοῦ, κοινωνόν με παράλαβε· οὐ μὴ γὰρ τοῖς ἐχθροῖς σου τὸ μυστήριον εἴπω, οὐ φίλημά σοι δώσω, καθάπερ ὁ Ἰούδας. Ἀλλ’ ὡς ὁ ληστὴς ὁμολογῶ σοι· μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου.

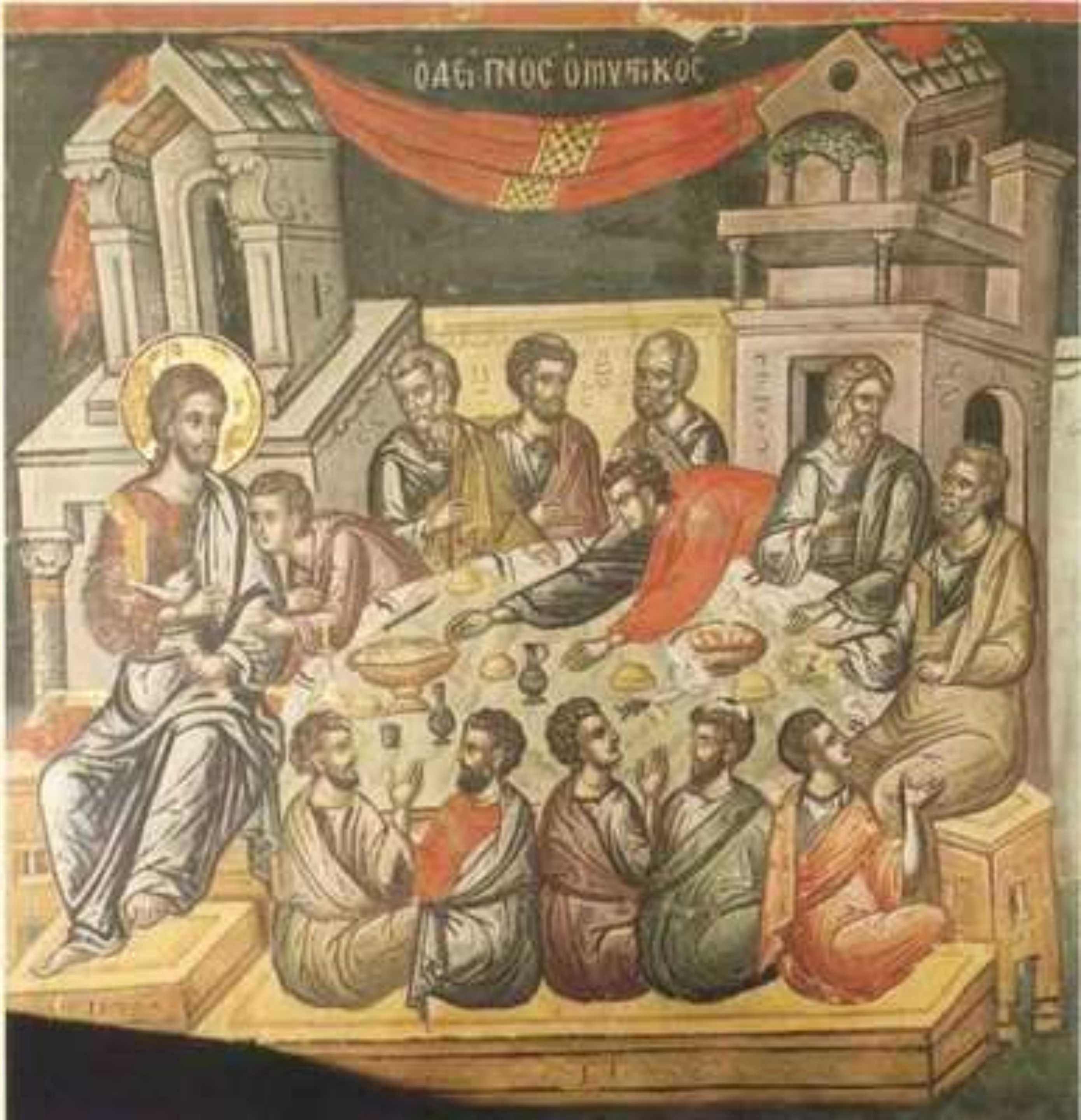

Η προδοσία

Ὅτε οἱ ἔνδοξοι Μαθηταί, ἐν τῷ νιπτῆρι τοῦ δείπνου ἐφωτίζοντο,

τότε Ἰούδας ὁ δυσσεβής, φιλαργυρίαν νοσήσας ...... σὲ τὸν δίκαιον Κριτὴν παραδίδωσι.

Βλέπε, χρημάτων ἐραστά, ...·
φεῦγε ἀκόρεστον ψυχήν, ...

Ὁ περὶ πάντας ἀγαθός, Κύριε, δόξα σοι.

Οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ.

.... ἔρχεται ἐπὶ σφαγὴν ἑκούσιον καὶ ...... , τὰς σιαγόνας εἰς ῥαπίσματα, τὸ δὲ πρόσωπον οὐκ ἀπεστράφη ἀπὸ ..... ἐμπτυσμάτων ...

ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Τῇ Αγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Παρασκευῇ, τὰ ἅγια καὶ σωτήρια καὶ φρικτὰ Πάθη τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπιτελοῦμεν· τοὺς ἐμπτυσμούς, τὰ ῥαπίσματα, τὰ κολαφίσματα, τὰς ὕβρεις, τοὺς γέλωτας, τὴν πορφυρᾶν χλαῖναν, τὸν κάλαμον, τὸν σπόγγον, τὸ ὄξος, τοὺς ἥλους, τὴν λόγχην, καὶ πρὸ πάντων, τὸν σταυρόν, καὶ τὸν θάνατον, ἃ δι’ ἡμᾶς ἑκὼν κατεδέξατο· ἔτι δὲ καὶ τὴν τοῦ εὐγνώμονος ληστοῦ, τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ, σωτήριον ἐν τῷ Σταυρῷ ὁμολογίαν.

Σήμερον **κρεμᾶται ἐπὶ ξύλου**, ὁ ἐν ὕδασι τὴν γῆν κρεμάσας. **Στέφανον ἐξ ἀκανθῶν** περιτίθεται, ὁ τῶν ἀγγέλων βασιλεύς. **Ψευδῆ πορφύραν περιβάλλεται**, ὁ περιβάλλων τὸν οὐρανόν ἐν νεφέλαις. **Ράπισμα κατεδέξατο**, ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ἐλευθερώσας τὸν Ἀδάμ. Προσηλώθη, ὁ νυμφίος τῆς Ἐκκλησίας. **Λόγχῃ ἐκεντήθη**, ὁ Υἱός τῆς Παρθένου.

Προσκυνοῦμεν σου τὰ Πάθη, Χριστέ. Δεῖξον ἡμῖν καὶ τὴν ἔνδοξόν σου Ἀνάστασιν.

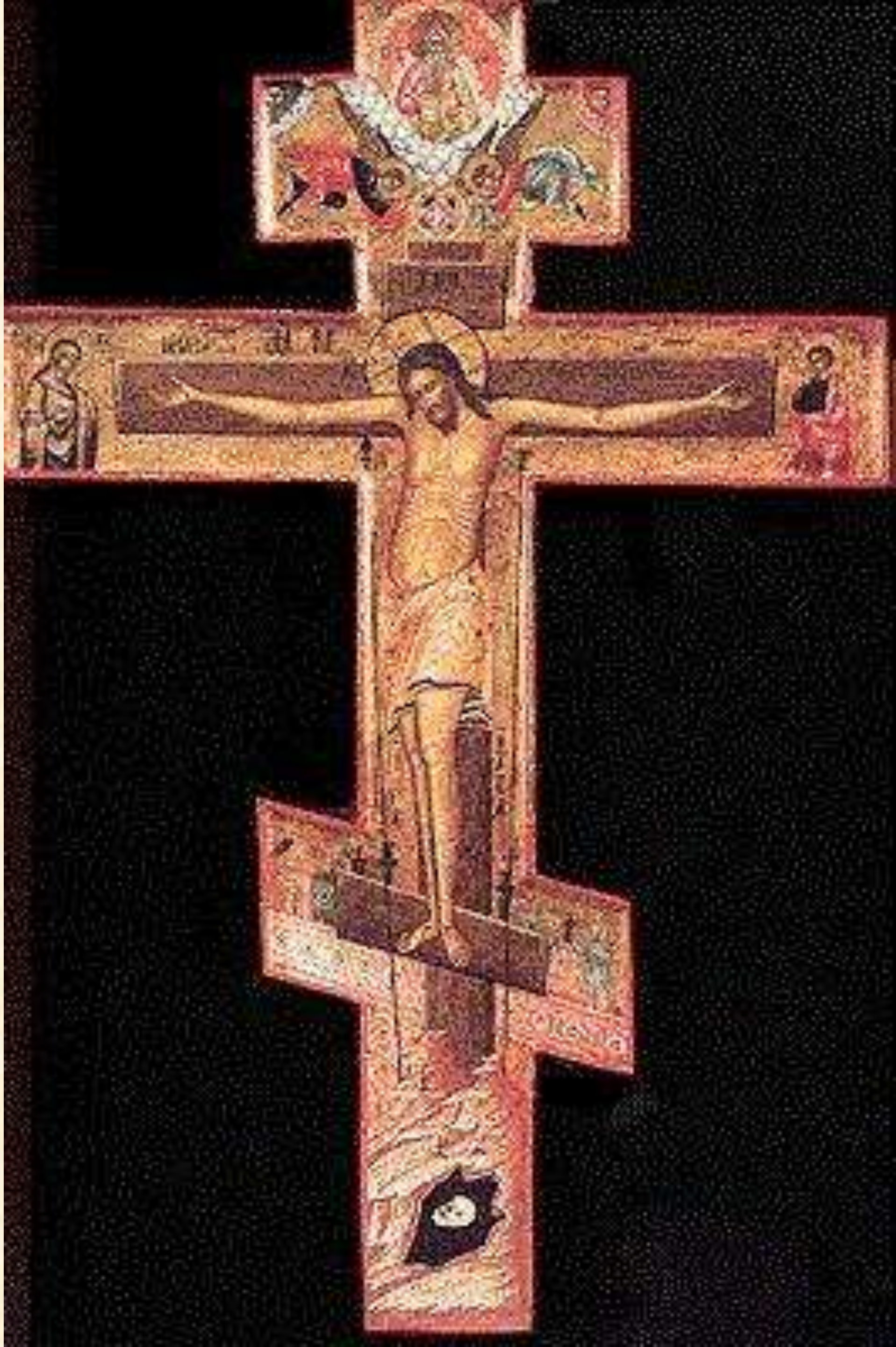

Αποκαθήλωση

Ὁ εὐσχήμων Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν τὸ ἄχραντόν σου σῶμα, **σινδόνι καθαρᾷ** εἰλήσας καὶ **ἀρώμασιν**, ἐν μνήματι καινῷ κηδεύσας ἀπέθετο.

Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ κατετέθης, Χριστέ, καὶ Ἀγγέλων στρατιαὶ ἐξεπλήττοντο, συγκατάβασιν δοξάζουσαι τὴν σήν.

Ἄξιόν ἐστι, μεγαλύνειν σε τὸν Ζωοδότην, τὸν ἐν τῷ Σταυρῷ τὰς χεῖρας ἐκτείναντα καὶ συντρίψαντα τὸ κράτος τοῦ ἐχθροῦ.

Αἱ γενεαί πᾶσαι, ὕμνον τῇ ταφῇ σου, προσφέρουσι Χριστέ μου.

ΤΟ ΑΓΙΟ ΚΑΙ ΜΕΓΑ ΣΑΒΒΑΤΟ

Τῷ Ἁγίῳ καὶ Μεγάλῳ Σαββάτῳ .... τὴν εἰς Ἅδου Κάθοδον τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἑορτάζομεν .... , πρὸς αἰωνίαν ζωὴν μεταβέβηκε.

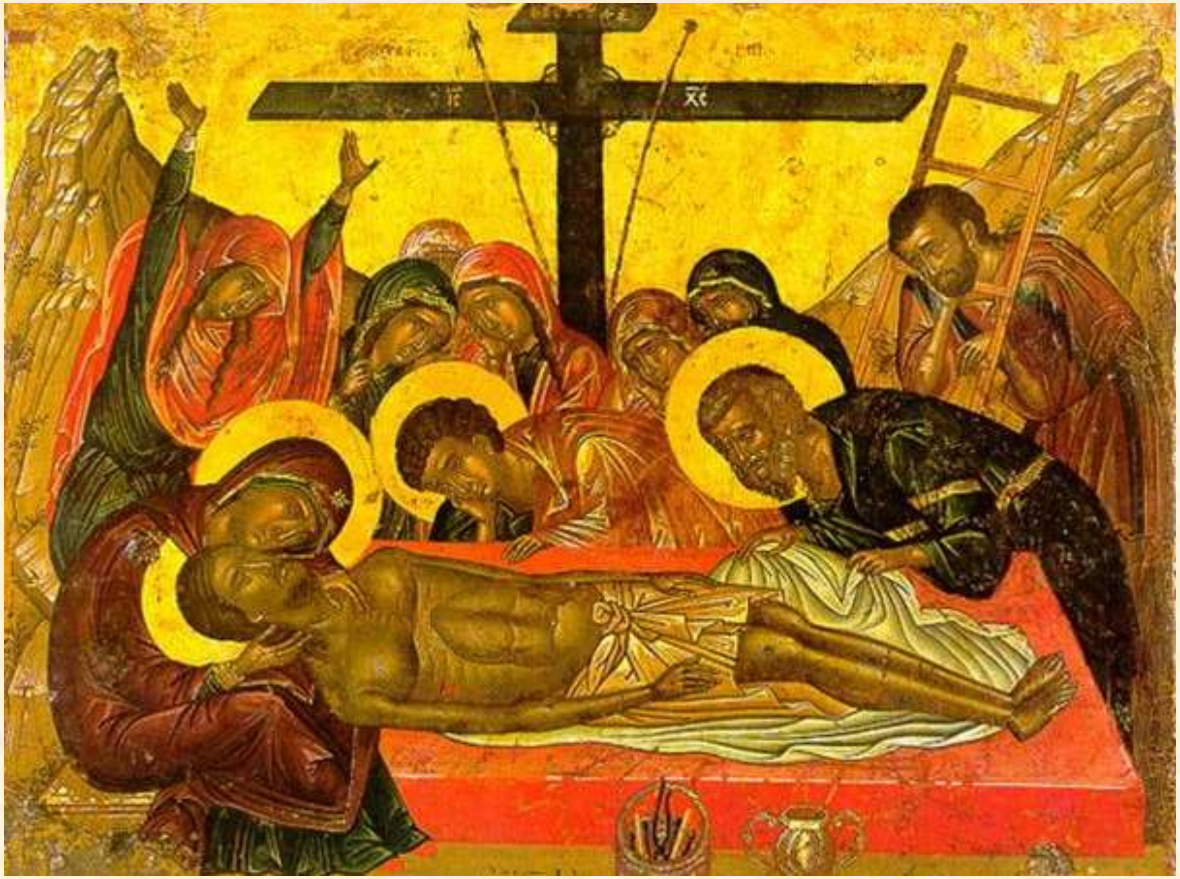

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ! ΑΛΗΘΩΣ ΑΝΕΣΤΗ Ο ΚΥΡΙΟΣ!

Ὅτε κατῆλθες πρὸς τὸν θάνατον, ἡ ζωὴ ἡ ἀθάνατος, τότε τὸν ᾅδην ἐνέκρωσας, τῇ ἀστραπῇ τῆς Θεότητος· Ὅτε δὲ καὶ τοὺς τεθνεῶτας ἐκ τῶν καταχθονίων ἀνέστησας, πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν ἐπουρανίων ἐκραύγαζον· ζωοδότα Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ο παθὼν και αναστὰς Ιησούς μας διεβίβασε απὸ την κατάρα του Αδάμ και τη δουλεία του διαβόλου στην ελευθερία και μακαριότητα.